

Πέμπτη 26 Μαρτίου 2026

Θέμα: Ενημέρωση για νέες αναφορές στον ΣτΠ: Αποκλεισμός συνταξιούχων από το Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ & Κίνδυνοι ασφάλειας κατά τους αστυνομικούς ελέγχους

Αξιότιμη κυρία Πούλου,

Σε συνέχεια της έγγραφης απάντησης της Υφυπουργού Εργασίας στην αναφορά¹ που καταθέσατε στη Βουλή, επικοινωνώ μαζί σας για να σας ενημερώσω αναλυτικά για δύο κρίσιμα, διακριτά ζητήματα τα οποία συνιστούν κατάφωρη παραβίαση των δικαιωμάτων μας. Για τα θέματα αυτά προχώρησα ήδη σε νέες, κατεπείγουσες ενέργειες προς τον Συνήγορο του Πολίτη (αρ. φακέλου 385569/2025).

1. Ο αυθαίρετος αποκλεισμός των συνταξιούχων από το Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ

Η επίσημη απάντηση του Υπουργείου (ΑΠ 7127/03.03.2026) επιβεβαιώνει την καθολική άρνηση της Διοίκησης να εντάξει στο Μητρώο όσους λαμβάνουν οριστικοποιημένες συντάξεις αναπηρίας βάσει παλαιότερων διατάξεων (π.χ. άρθρο 18 Κανονισμού ΙΚΑ & άρθρο 25 παρ. 3 ν. 2084/1992). Το πρόβλημα έγκειται στο γεγονός ότι το Υπουργείο συγχέει σκόπιμα τη διοικητική «καταχώριση» μιας κεκτημένης ιδιότητας με τη νέα «ιατρική πιστοποίηση».

Ουσιαστικά, εκβιάζουν άτομα με εφ' όρου ζωής αναπηρία να υποβληθούν εκ νέου σε αξιολόγηση από τα ΚΕ.Π.Α., ρισκάροντας την οριστική τους σύνταξη, μόνο και μόνο για να λάβουν την Κάρτα Αναπηρίας. Αυτό παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, τα άρθρα 4 και 5 της Σύμβασης CRPD, και δημιουργεί τεράστιες στατιστικές αποκλίσεις. Με τη νέα αναφορά μου (Αρ. Πρωτ. 20159/17.03.2026), ζητώ την παρέμβαση του ΣτΠ για **ρητή νομοθετική αλλαγή** των άρθρων 105 και 106 του Ν. 4961/2022.

2. Η άγνοια της Ψηφιακής Κάρτας Αναπηρίας και ο άμεσος κίνδυνος ασφάλειας (ΕΛ.ΑΣ.)

Το δεύτερο, και ίσως πιο επείγον, αφορά τους σοβαρούς κινδύνους που διατρέχουν τα ΑμεΑ (ειδικά άτομα με μη ορατές ή ψυχοκοινωνικές αναπηρίες) κατά τη διάρκεια αστυνομικών ελέγχων. Η απουσία ενημέρωσης για την Ψηφιακή Κάρτα, σε συνδυασμό με την παντελή έλλειψη εκπαίδευσης των αστυνομικών οργάνων και οδηγίων για την εφαρμογή εύλογων προσαρμογών, οδηγεί σε τραυματικές προσαγωγές.

Το γεγονός αυτό έχει πλέον αναδειχθεί επίσημα τόσο από τον Συνήγορο του Πολίτη όσο και από έγγραφο της ίδιας της ΓΑΔΑ.

Με το νέο, κατεπείγον αίτημά μου (Αρ. Πρωτ. 21849/23.03.2026 & Αρ. Πρωτ. 22976/26.03.2026), ζητώ από τον ΣτΠ να πιέσει το Αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ. για την έκδοση **δεσμευτικής εγκυκλίου** που θα προστατεύει τα ΑμεΑ κατά τους ελέγχους, την υποχρέωση

¹

https://www.hellenicparliament.gr/Koinovouleftikos-Elenchos/Mesa-Koinovouleutikou-Elegxou?pcm_id=47d6e722-2c55-4fe1-91af-b3d200e5b596

πλήρους ενημέρωσης των αστυνομικών για τη νομική ισχύ της **Ψηφιακής Κάρτας Αναπηρίας** και τη διασφάλιση της ορθής αντιμετώπισης των κατόχων της στο πεδίο εφαρμόζοντας το Άρθρο 13 της Σύμβασης CRPD και τις Εύλογες Προσαρμογές του Ν. 4488/2017 για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και την προστασία.

Προκειμένου να διευκολύνω το έργο σας και την ανάδειξη των θεμάτων στη Βουλή, έχω συντάξει **δύο πλήρως τεκμηριωμένα προσχέδια Ερωτήσεων**, τα οποία σας παραθέτω παρακάτω. Τα κείμενα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν από εσάς είτε αυτούσια είτε ως πρότυπο για τη δική σας κοινοβουλευτική παρέμβαση.

Σας παρακαλώ να μελετήσετε τα συνημμένα έγγραφα και να συνεχίσετε να ασκείτε εντατικό κοινοβουλευτικό έλεγχο. Είναι ζωτικής σημασίας να ασκηθεί πίεση τόσο στους υπουργούς:

1. Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
 2. Ψηφιακής Διακυβέρνησης
 3. Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης,
- για την άμεση νομοθετική ρύθμιση του Ψηφιακού Μητρώου ΑμεΑ,

όσο και στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη για τη διασφάλιση της σωματικής και ψυχικής ακεραιότητας των ΑμεΑ.

Παραμένω στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

Ανδρέας Μπαρδάκης

Ακτιβιστής για τα δικαιώματα των ΑμεΑ

Δημιουργός της κοινότητας «[Συνήγορος των ΑμεΑ](#)»

Ενεργός πολίτης με αναπηρία (άρθρο 33 παρ. 3 Σύμβασης CRPD)

Email:

ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1η

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ: 1. Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας 2. Ψηφιακής Διακυβέρνησης 3. Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: «Αδικαιολόγητος αποκλεισμός δικαιούχων οριστικών συντάξεων αναπηρίας από το Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ - Παραβίαση της Σύμβασης CRPD και ακύρωση του σκοπού του Μητρώου»

Κύριοι Υπουργοί,

Σύμφωνα με τα άρθρα 105 και 106 του Ν. 4961/2022, πολίτες οι οποίοι λαμβάνουν οριστικές συντάξεις αναπηρίας αποκλείονται από την αυτεπάγγελτη ένταξή τους στο Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ.

Αναφερόμαστε σε πολίτες των οποίων οι προσωρινές συντάξεις έχουν καταστεί νομότυπα οριστικές:

- Είτε βάσει του αρ. 25 του ν. 2084/1992 (όπως τροποποιήθηκε με το αρ. 8 του ν. 3863/2010) για τους ασφαλισμένους μετά την 1.1.1993.
- Είτε βάσει του άρθρου 18 του Κανονισμού Ασφάλισης του ΙΚΑ ή καταστατικών διατάξεων άλλων πρώην φορέων, για τους παλαιούς ασφαλισμένους.

Όπως προκύπτει από πρόσφατη απάντηση του Υπουργείου Εργασίας (ΑΠ 7127/03.03.2026), η Διοίκηση αρνείται καθολικά την καταχώριση των ανωτέρω πολιτών στο Μητρώο, συγχέοντας σκοπίμως την ιατρική «πιστοποίηση» με τη διοικητική «καταχώριση». Η προσπάθεια επίλυσης του ζητήματος μέσω της ΚΥΑ 33836/2025 πάσχει από νομική επισφάλεια, καθώς συνιστά υπέρβαση της νομοθετικής εξουσιοδότησης του άρθρου 105 του Ν. 4961/2022, το οποίο θέτει περιοριστικά ως προϋπόθεση την πιστοποίηση από ΚΕ.Π.Α. ή Α.Σ.Υ.Ε. (και λοιπών σωμάτων ασφαλείας).

Η προκαταβολική άρνηση καταχώρισης προσώπων με εν ισχύ αναπηρικές παροχές παραβιάζει κατάφωρα την αρχή της αναλογικότητας και τα Άρθρα 4 και 5 της Σύμβασης CRPD περί διακριτικής μεταχείρισης. Άλλωστε, ο e-ΕΦΚΑ διατηρεί στο ακέραιο το δικαίωμα της αυτεπάγγελτης υγειονομικής επανεξέτασης αυτών των συνταξιούχων, καθιστώντας τον μαζικό και οριζόντιο αποκλεισμό τους από το Ψηφιακό Μητρώο εντελώς παράλογο και αδικαιολόγητο.

Επιπλέον, η εμμονή σε νέα εξέταση από τα ΚΕ.Π.Α. ακυρώνει τον ίδιο τον σκοπό δημιουργίας του Μητρώου. Κανένας συνταξιούχος δεν πρόκειται να θέσει σε κίνδυνο την εφ' όρου ζωής συνταξιοδοτική του κάλυψη για να εκδώσει την Κάρτα Αναπηρίας. Αυτό νομοτελειακά θα οδηγήσει σε τεράστια στατιστική απόκλιση μεταξύ των εγγεγραμμένων στο Μητρώο και του πραγματικού αριθμού των δικαιούχων αναπηρικών παροχών στη χώρα.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

Προτίθεστε να προχωρήσετε άμεσα σε ρητή νομοθετική τροποποίηση των άρθρων 105 και 106 του Ν. 4961/2022, προκειμένου να θεραπευτεί η υπέρβαση εξουσιοδότησης και να κατοχυρωθεί η αυτοδίκαιη εγγραφή στο Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ όλων των συνταξιούχων με

οριστικοποιημένες παροχές αναπηρίας (βάσει του ν. 2084/1992, των Κανονισμών του ΙΚΑ κ.λπ.), χωρίς καμία νέα εξέταση από τα ΚΕ.Π.Α.;

ΕΡΩΤΗΣΗ 2η

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ: Προστασίας του Πολίτη

ΘΕΜΑ: «Απουσία οδηγίων προς την ΕΛ.ΑΣ. για την αναγνώριση της Ψηφιακής Κάρτας Αναπηρίας και την ασφαλή μεταχείριση των κατόχων της κατά τους αστυνομικούς ελέγχους»

Κύριε Υπουργέ,

Η καθημερινή πρακτική αναδεικνύει ένα σοβαρό έλλειμμα ενημέρωσης και σαφών οδηγιών προς τα αστυνομικά όργανα, όσον αφορά την αντιμετώπιση των πολιτών με αναπηρία. Ακόμα και όταν τα άτομα αυτά είναι κάτοχοι της Ψηφιακής Κάρτας Αναπηρίας και την επιδεικνύουν, η έλλειψη σχετικής εκπαίδευσης των αστυνομικών οδηγεί συχνά στην αγνόησή της και στην παρερμηνεία της συμπεριφοράς των πολιτών (ειδικά εκείνων με μη ορατές, νευροαναπτυξιακές ή ψυχοκοινωνικές αναπηρίες). Το αποτέλεσμα είναι η αναίτια και επικίνδυνη προσαγωγή τους σε αστυνομικά τμήματα.

Το πρόβλημα έχει αναδειχθεί επίσημα από τον Συνήγορο του Πολίτη. Στο υπ' αριθμ. 383472/13977/24.02.2026 έγγραφό της, η Ανεξάρτητη Αρχή υπογραμμίζει : «Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει διατυπώσει και σε προηγούμενα έγγραφά του προς το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας την άποψη ότι η παρουσία του ένστολου προσωπικού επιτείνει την ήδη αποδιοργανωμένη κατάσταση του ατόμου, ενώ ευλόγως γίνεται κατανοητό ότι πολύωρες συνθήκες φύλαξης σε χώρο όπου δεν εφαρμόζονται τεχνικές αποκλιμάκωσης και δεν χορηγούνται πράξεις ιατρικής φροντίδας μόνο επιβαρυντικές μπορούν να αποβούν για το άτομο που τελεί σε συνθήκες στέρησης της προσωπικής του ελευθερίας».

Επιπλέον, το ίδιο το Τμήμα Γενικής Αστυνόμευσης της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής, με το υπ' αριθμ. 1007/3/10-ξη'9.7.2025 έγγραφό του, έχει διατυπώσει τη γνώμη ότι η πρακτική της φύλαξης ασθενών στα αστυνομικά καταστήματα δεν εξασφαλίζει τον σεβασμό της προσωπικότητας, της αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων των ψυχικά νοσούντων. Όπως επισημαίνει η ΓΑΔΑ: «Η ατμόσφαιρα ενός αστυνομικού τμήματος μπορεί να προκαλεί δημιουργεί ένα αγχωτικό - τραυματικό περιβάλλον για άτομα που αντιμετωπίζουν ήδη προβλήματα ψυχικής υγείας. Τα άτομα μπορεί να ταραχθούν ή να φοβηθούν σε ένα τέτοιο περιβάλλον, οδηγώντας σε πιθανή κλιμάκωση της κατάστασής τους.».

Η υπαγωγή των ΑμεΑ σε τέτοιες τραυματικές διαδικασίες, χωρίς την παροχή των «εύλογων προσαρμογών» που προβλέπει ο Ν. 4488/2017 (άρθρο 63), και παρά την ύπαρξη επίσημου κρατικού αποδεικτικού όπως η Ψηφιακή Κάρτα Αναπηρίας, παραβιάζει ευθέως το Άρθρο 13 της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ (CRPD), το οποίο επιβάλλει την κατάλληλη εκπαίδευση όσων εργάζονται στον τομέα της αστυνομίας.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

Προτίθεστε να δώσετε άμεσα εντολή στο Αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ. για την έκδοση δεσμευτικής εγκυκλίου, η οποία θα παρέχει ρητές οδηγίες προς τα αστυνομικά όργανα ώστε να λαμβάνουν υποχρεωτικά υπόψη τους κατόχους της Ψηφιακής Κάρτας Αναπηρίας; Θα περιλαμβάνει η εγκύκλιος αυτή την υποχρέωση παροχής των «εύλογων προσαρμογών» (Ν. 4488/2017) και την εφαρμογή τεχνικών αποκλιμάκωσης, προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφαλής μεταχείριση και να αποτρέπεται η τραυματική προσαγωγή των ΑμεΑ κατά τους ελέγχους;